

CANADA

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
ONLINE CONFERENCE**

INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION

 **23 MAY
2024 YEAR**

CANADA, OTTAWA

**INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND
RESEARCH IN EDUCATION**
International scientific-online conference

**Part 29
May 23rd
COLLECTIONS OF SCIENTIFIC WORKS**

CANADA 2024

<i>ELEKTROTEXNIKA FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH XUSUSIYATLARI</i>	
Sultanova Zulxumor Raximovna <i>TERMINALLARNING TURLARI, ULARDAN TO'G'RI FOYDALANISH TARTIB QOIDALARI VA SO'NGI RUSUMLARI</i>	317
Jo'rayev Jonibek <i>INTERNET-MARKETING: MOHIYATI, XUSUSIYATI VA IMKONIYATLARI</i>	325
Iskandarov zaylidin Fayozovich <i>BUDJET MABLAG'LARI IJROSI SAMARADORLIGINI VA NATIJADORLIGINI OSHIRISHDA JAMOATCHILIK NAZORATINI YURITISH(FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)</i>	330
Iskandarov Zaylidin Fayozovich <i>BUDJET MABLAG'LARI IJROSI SAMARADORLIGINI VA NATIJADORLIGINI OSHIRISHDA JAMOATCHILIK NAZORATINI YURITISH(FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)</i>	333
Djalalova Sabina Bakhodirovna <i>BANK TIZIMI TRANSFORMATSIYASI JARAYONI VA BANKLAR BARQARORLILIGIGA TA'SIR (O'ZMILLIYBANK AJ MISOLIDA)</i>	336
Рузибаева Мансурбека Сабировича <i>АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ВОЕННО-ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ УЧАЩИХСЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ И ИХ РЕШЕНИЯ</i>	340
Ruzibaev Mansurbek Sabirovich <i>FOR STUDENTS (CADETS) OF HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS ON THE TOPIC OF WAYS TO IMPROVE THE PEDAGOGICAL CULTURE OF AN OFFICER</i>	343
To'rayeva Umriniso Rahmatovna <i>MUTOLAA MADANIYATINING SHARQ VA G'ARB MADANIY TAFAKKURIDA TUTGAN O'RNI</i>	345
Sayliyeva Zarina Rakhmiddinovna <i>AN ANALYSIS OF A POEM</i>	356
Латипов Ҳаёт Рамазонович <i>ALISHER NAVOIY IJODIDA MA'RIFAT TALQINI VA ORIF OBRAZI TASVIRI</i>	368
Содиқова Дилором Турсуновна <i>МИСКИН ИЖОДИДА ИНСОНИЙ ФАЗИЛАТЛАР ТАРАННУМИ</i>	379
Hojiyeva Sayyora <i>ALISHER NAVOIY TAVR G'AZALLARINING G'OYAVIY-BADIIY XUSUSIYATLARI</i>	387
Xamroyeva Kamola Ithomjon qizi <i>YOSHLAR O'RTASIDA HUQUQBUZARLIKLARNI OLDINI OLISHDA HUQUQIY TARBIIYANING AHAMIYATI</i>	393

<i>ELEKTROTEXNIKA FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH XUSUSIYATLARI</i>	
Sultanova Zulxumor Raximovna <i>TERMINALLARNING TURLARI, ULARDAN TO'G'RI FOYDALANISH TARTIB QOIDALARI VA SO'NGI RUSUMLARI</i>	317
Jo'rayev Jonibek <i>INTERNET-MARKETING: MOHIYATI, XUSUSIYATI VA IMKONIYATLARI</i>	325
Iskandarov zaylidin Fayozovich <i>BUDJET MABLAG'LARI IJROSI SAMARADORLIGINI VA NATIJADORLIGINI OSHIRISHDA JAMOATCHILIK NAZORATINI YURITISH(FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)</i>	330
Iskandarov Zaylidin Fayozovich <i>BUDJET MABLAG'LARI IJROSI SAMARADORLIGINI VA NATIJADORLIGINI OSHIRISHDA JAMOATCHILIK NAZORATINI YURITISH(FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)</i>	333
Djalalova Sabina Bakhodirovna <i>BANK TIZIMI TRANSFORMATSIYASI JARAYONI VA BANKLAR BARQARORLILIGIGA TA'SIR (O'ZMILLIYBANK AJ MISOLIDA)</i>	336
Рузibaева Мансурбека Сабировича <i>АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ВОЕННО-ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ УЧАЩИХСЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ И ИХ РЕШЕНИЯ</i>	340
Ruzibaev Mansurbek Sabirovich <i>FOR STUDENTS (CADETS) OF HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS ON THE TOPIC OF WAYS TO IMPROVE THE PEDAGOGICAL CULTURE OF AN OFFICER</i>	343
To'rayeva Umriniso Rahmatovna <i>MUTOLAA MADANIYATINING SHARQ VA G'ARB MADANIY TAFAKKURIDA TUTGAN O'RNI</i>	345
Sayliyeva Zarina Rakhmiddinovna <i>AN ANALYSIS OF A POEM</i>	356
Латипов Хаёт Рамазонович <i>ALISHER NAVOIY IJODIDA MA'RIFAT TALQINI VA ORIF OBRAZI TASVIRI</i>	368
Содиқова Дилором Турсуновна <i>МИСКИН ИЖОДИДА ИНСОНИЙ ФАЗИЛАТЛАР ТАРАННУМИ</i>	379
Hojiyeva Sayyora <i>ALISHER NAVOIY TAVR G'AZALLARINING G'OYAVIY-BADIY XUSUSIYATLARI</i>	387
Xamroyeva Kamola Ilhomjon qizi <i>YOSHLAR O'RTASIDA HUQUQBUZARLIKLARNI OLDINI OLISHDA HUQUQIY TARBIYANING AHAMIYATI</i>	393

MUTOLAA MADANIYATINING SHARQ VA G'ARB MADANIY TAFAKKURIDA TUTGAN O'RNI

To`rayeva Umriniso Rahmatovna
Buxoro davlat universiteti dotsenti

Annotatsiya. *Ushbu maqola mutolaa madaniyatining Sharq va G'arb madaniy tafakkuridagi o'rnini tahlil etishga bag'ishlangan. Tadqiqot ikki asosiy madaniyat doirasidagi o'qish an'alarini, ularning tarixiy rivojlanishini, adabiyotga yondashuvlarini va mutolaa jarayonidagi farqlarni o'rganadi. Sharq madaniyatida mutolaa, ko'pincha ruhiy kamolot, ma'naviy boylik va o'z-o'zini anglash vositasi sifatida qaraladi. Bu yerda adabiyot, falsafa va diniy matnlarni chuqur o'rganish, xarakterli bo'lib, o'qish jarayonida kontemplativ yondashuvni ta'kidlaydi. G'arb madaniyatida esa, mutolaa ko'proq bilim olish, tanqid qilish va estetik zavq olishga qaratilgan. Bu madaniyatda o'qish, shaxsiy rivojlanish va ijtimoiy-siyosiy fikr yuritishning asosiy shakllaridan biri hisoblanadi. Maqola, ikkala madaniyatda ham mutolaa san'atining ta'lim, adabiy tanqid, ijodkorlik va intellektual rivojlanishdagi muhim rovidan kelib chiqqan holda, Sharq va G'arb mutolaa usullari va maqsadlarining o'xshashliklari va farqlarini ko'rib chiqadi. Shuningdek, zamonaviy globalizatsiya sharoitida ikkala madaniyatning mutolaa an'alarining qanday qilib o'zaro ta'sir qilishi va integratsiyalashishi mumkinligi ham ko'rib chiqiladi.*

Tayanch so'zlar: *mutolaa san'ati, notiqlik san'atining shakllanishi, G'arb notiqligi, Yunonistondagi notiqlik madaniyati, Arastu, qadimgi Grek notiqligi, Rim notiqlik madaniyati, Sharq va G'arbda notiqlik madaniyati, adabiy nutq, notiqlik hamda deklorativ bayon nutqi, Sharq notiqlik san'ati, Sharq voizlarining nazariy va amaliy qarashlari, mumtoz asarlar tahlili, notiqlik san'atining rivoji va ulug'lanishi, Markaziy Osiyoda notiqlik.*

Avvalo biz notiqlik san'ati shakllanishiga doir ma'lumotlarga diqqat qaratsak. Notiqlik san'ati qadim zamonlardan beri muhim kommunikatsiya vositasi sifatida rivojlanib kelgan. Uning rivojlanishida muhim rol o'ynagan jamiyatlar orasida qadimgi Yunoniston va Rim ajralib turadi.

G'arb notiqligi: G'arb notiqlik san'ati, ayniqsa Yunoniston va Rim madaniyatlarida, siyosiy va jamoat hayotining ajralmas qismi sifatida rivojlandi. Yunonistondagi notiqlik madaniyati sof retorika va balag'at asoslarini yaratdi, bu esa keyinchalik G'arb madaniyatiga kuchli ta'sir ko'rsatdi.

Arastu va qadimgi Grek notiqligi: Arastu notiqlik san'atining nazariy asoslarini yaratgan va "Retorika" asarida bu san'atning prinsiplarini bayon etgan. U notiqlikni muhokama etish, ishontirish va ta'sir o'tkazishning san'ati sifatida tavsiflagan.

Rim notiqlik madaniyati: Rimda notiqlik san'ati siyosiy maydon va sud jarayonlarida muhim o'rin tutgan. Mashhur rim notiqlaridan biri Sisero notiqlik san'atining nazariy va amaliy jihatlarini rivojlantirishga hissa qo'shgan.

Sharq va G'arbda notiqlik madaniyati: Sharq va G'arb notiqlik san'ati o'rtasida o'ziga xos farqlar mavjud. Sharqda notiqlik ko'pincha diniy va ma'naviy mavzular bilan bog'liq, G'arbda esa ko'proq siyosiy va huquqiy kontekstlarda qo'llaniladi.

Sharq notiqlik san'ati: Sharq notiqlik san'ati, xususan, Markaziy Osiyoda voizlik san'ati sifatida rivojlangan. Bu san'at dabirlik (davlat ahamiyatidagi yozishmalarni tuzish va o'qib berish), xatiblik (diniy, siyosiy mayldagi notiqlik) kabi turlarni o'z ichiga oladi.

Sharq voizlarining nazariy va amaliy qarashlari: Sharq voizlari notiqlik san'atini nafaqat so'z mahorati, balki ma'naviyat va axloqiy qadriyatlar tarbiyasi vositasi sifatida ko'rganlar.

Mumtoz asarlar tahlili: Mumtoz adabiyotdagi asarlar, jumladan, "Avesto", "Qur'on", "Hikmatlar" va boshqa ko'plab asarlar, notiqlik san'atining rivojida muhim o'rin tutadi.

Notiqlik san'atining rivoji va ulug'lanishi: Tarix davomida notiqlik san'ati turli madaniyatlarda turli shakllarda namoyon bo'lgan va har doim jamiyatning rivojlanishi bilan bog'liq bo'lgan.

Markaziy Osiyoda notiqlik: Markaziy Osiyo xalqlarining madaniyati va tarixida notiqlik san'ati alohida ahamiyatga ega. Bu yerda notiqlik, o'ziga xos uslub va an'analar bilan boyitilgan.

Barchamizga ma'lumki, notiqlik ya'ni ritorika san'ati adabiyot tarixining antik davrlaridan buyon san'atning alohida turi sifatida, insonlardagi nodir va ayni damda ayriqcha qobiliyat sifatida qabul qilib kelinadi. Shu sababli notiqlik san'atini nutq, muomala madaniyatidan farqlashimiz kerak bo'ladi. Biz qo'llaydigan har qanday og'zaki muomala ko'rinishlari notiqlik mahorati ma'nosidagi nutq sana'ti sifatida baholanavermaydi.

Notiqlik san'atining birinchi vazifasi tinglovchilarni, ya'ni xalq ommasini o'zining ta'sirchan nutqiga qaratishga intilishdan iborat. Bu jarayonda notiq yoki voizning nutqi mantiqli, ta'sirchan va jozibali bo'lishi shart. Bunga erishish nihoyatda ko'p mehnat talab qilishi bilan birga, nutq mazmunli, mantiqiy kuchga, jumalarning jimjimadorlikga ega bo'lishi lozim.

Insoniyat azal-azaldan ta'sirchan, mantiqli, nihoyatda mazmundor nutq so'zlovchilarga ishqibozlik qilgan va ularga ergashganlar. Qadimgi Gretsiya ya'ni Yunonistonda, Rimda notiqlik san'ati va madaniyatining nazariy asoslari yaratildi. Notiq va nutq oldiga qo'yiladigan qat'iy talablar ishlab chiqildi. Bu jarayonga o'sha davrdagi quldorlik tuzumining nihoyatda rivojlanganligi, shuningdek, quldorlik demokratiyasi sabab bo'ldi.

Davlatlardagi savdo-sotiq, sud ishlarining nihoyatda taraqqiy etishi notiqlikni san'at darajasiga ko'tarilishiga sabab bo'ldi. Yetuk va mashhur iison bo'lish uchun albatta, notiqlik sai'atini egallash shart qilib qo'yildi. Ana shu ehtiyoj tufayli notiqlik nazariyasi yaratiladi. Uning Sitseron, Demosfen, Kvintilian, Aristotel kabi nazariyotchilari yetishib chiqadi. Eramizning 335 yilida Aristotelning «Ritorika»si yaratiladi. Aristotel «Ritorika»si notiqlik san'ati nazariyasiga daxldor bo'lgan to'laqonli asardir. Arastu notiqlik san'atini egallash 5 bosqichdan iborat deb hisoblaydi. Bularni quyidagicha ko'rsatadi:

Arastuning yuqorida keltirgan fikrlari bugungi kun uchun ham juda ahamiyatli, jumladan, ifodali o'qish fani uchun ham qimmatli manba bo'lib xizmat qiladi. Qiziq tarafi shundaki, Demosfen ham Arastu kabi 384-322-yillarda yashagan. Demosfen Afinada tug'ilgan bo'lib, deyarli yarim umri yuqorida ta'kidlaganimizdek, otasidan qolgan merosni o'z tog'asidan qaytarib olish bilan kurashlar ichida o'tadi. U va singlisiga otasidan qolgan merosni tog'asi ularga bermaydi. Tog'asidan pand yegan Demosfen, ko'p yillar u bilan sudlashadi. Sudlashishmasdan oldin o'z haq-huquqini himoya qilish va sudda g'olib chiqish uchun 4 yil Isey ismli mashhur advokat qo'lida o'qiydi. U yerda u ustozidan mashhur tarixchilar Fukidid, Aflotun kabilarning asarlarini o'rgatadi. Natijada chiroyli va ravon nutq so'zlashni ya'ni notiqlik sirlarini o'rganadi. Shunga qaramay, Demosfenning xalq oldida qilgan dastlabki nutqi juda ayanchli holda, g'ala-g'ovur, kulgu, masxaralash bilan kutib olinadi. Bunga sabab Demosfenning tovushi juda past bo'lib, hayajonlanganda biroz duduqlanar, ko'p hollarda «r» harfini talaffuz etolmas, yelkalari titrab turar, jamoa orasida hayajonlanar va o'zini to'g'ri tuta olmas edi. Shunga qaramay, u yana ushbu faoliyatini davom ettirdi, nutqi ustida tinimsiz ishladi. Demosfen keyingi safar ham muvaffaqiyatsizlikka uchradi. Natijada har kuni bir necha soat mashq qila boshladi, o'z nutqidagi kamchiliklarni bartaraf etish uchun tinmay mehnat qildi va mashhur notiq bo'lib yetishdi. Shu tariqa Yunon notiqlik san'ati ma'lum ma'noda, O'rta Osiyo voizlik san'ati rivojida poydevor bo'ldi.

Arastu, ya'ni Aristotel, G'arb falsafasining asoschilaridan biri sifatida tan olingan va uning bilish haqidagi ta'limoti falsafiy fikrlash tarixida muhim o'rin tutadi. Uning bilish nazariyasida "dialektik" va "apodiktik" bilish tushunchalari muhim rol o'ynaydi.

Dialektik bilish – bu tajriba va muhokama orqali erishiladigan bilish turidir. Bu jarayonda turli qarama-qarshi fikrlar va g'oyalar o'rtasidagi munozara orqali yangi tushunchalar va fikrlar shakllantiriladi. Dialektik usul, ko'pincha, fikrlarni sinovdan o'tkazish va ularni yanada chuqurroq tahlil qilishda qo'llaniladi. Bu bilish usuli, ko'pincha, nisbiy va muqarrar bo'lmagan xulosalarga olib keladi, chunki u doimo yangi dalillar va argumentlar bilan boyitilishi mumkin.

Apodiktik bilish esa, o'ziga xos va ishonchli bilimni anglatadi. Bu bilish turi qat'iy va o'zgarishsiz qonuniyatlar asosida qurilgan. Apodiktik bilish, odatda, matematika va geometriya kabi aniq fanlarda uchraydi, bu yerda qonuniyatlar va xulosalar bevosita aql yordamida isbotlanadi va ularga shubha qilish mumkin emas.

Aristotelning fikricha, tajriba bilimning muhim manbai hisoblanadi, ammo u bilimning eng oliy darajasi emas. Uning nazdida, eng oliy bilimlar aql yordamida, ya'ni aqliy idrok orqali erishiladi. Bu aqliy idrok, mantiqiy qonuniyatlar va bevosita aqliy isbotlar asosida qurilgan bo'lib, o'zgaruvchan tajribadan mustaqil. Aristotel uchun bilimning eng oliy shakli, haqiqatning o'ziga xos va o'zgarishsiz qonuniyatlarini aks ettiradi va bu qonuniyatlar aql yordamida to'g'ridan-to'g'ri idrok etilishi mumkin. Aristotelning ushbu bilish nazariyasi, uning "Metafizika" va "Nikomax etikasi" kabi asarlarida batafsil bayon etilgan va falsafiy fikrlashning rivojlanishiga katta hissa qo'shgan. Arastu, mantiq ilmini rivojlanishiga katta hissa qo'shgan va uning asoschisi sifatida tanilgan. Uning "Analitika" nomli asarida mantiqning asosiy tushunchalari, muhokamalar, xulosa shakllari, ayniyat, qarama-qarshilik va istisno qonunlari, fikrni isbotlash yoki rad etish uslublari va bir qancha kategoriyalar haqida batafsil yozilgan. Arastu mantiqni "ilk falsafa" yoki "metafizika" bilan birga ko'rib, ularning fan sohalarining falsafiy tasnif tizimini tashkil etishiga yordam berdi. Arastu biologiya sohasidagi ilmiy xizmatlarida ham katta yutuqlar qo'shgan. Uning Arastu, etika yoki axloq fani bo'yicha ham katta hissa qo'shgan va bu sohada asosiy tushunchalar va nazariyalarni ishlab chiqqan. Uning axloqiy ta'limotida Xudo, eng oliy faylasuf va mutafakkir sifatida, ma'naviy idealdan o'rin olgan. Arastu uchun aql-zakovat, ya'ni kuzatish va mushohada qilish faoliyati, inson hayotidagi eng katta ne'mat va ezgulik manbai hisoblanadi. U aqlni rohat va lazzat manbai deb hisoblaydi va bu orqali to'laqonli va ma'noli hayot kechirish mumkinligini ta'kidlaydi.

Arastu amaliy faoliyatni ham muhim deb hisoblaydi, lekin u aql hukmiga doimo bo'ysunavermaydi deb qayd etadi. Shuning uchun ham u kundalik ishlarda aql va hayotiy tajribani birga ishga solib, o'rta yo'lni tanlashni ma'qul ko'radi. Siyosiy qarashlariga kelganda, Arastu insonni ijtimoiy mahluq sifatida ko'radi va uning fikricha, oila, jamiyat va davlat inson hayoti va faoliyatining asosiy sohalaridir. Arastu siyosatni etik bilan chambarchas bog'liq deb qaraydi va davlatni insonning eng yaxshi hayotini ta'minlash uchun zarur tashkilot sifatida tasavvur qiladi. Uning siyosiy fikrlari "Siyosat" va "Nikomax etikasi" kabi asarlarida batafsil yoritilgan. o'simlik va hayvonot turlarining biologik jihatdan maqsadga muvofiq.

Arastu, ya'ni Aristotel, davlatni idora etish va fuqarolarni tarbiyalashning asosiy tamoyillarini ishlab chiqqan. Uning fikricha, oilaviy va ijtimoiy tarbiya davlat tuzumini mustahkamlashning muhim vositasidir. Shu sababli, u maktab ta'limini davlat nazoratida bo'lishini va barcha fuqarolarga (qullardan tashqari) davlat tuzuk-tartibotini o'rgatadigan ilmlarni egallashni majburiy deb hisoblaydi. Aristotelning ta'limotiga ko'ra, davlatning asosiy vazifasi yosh avlodning jismoniy va aqliy tarbiyasiga e'tibor qaratishdir.

Aristotel davlatni idora etishning o'ziga xos yaxshi va yomon shakllarini farqlaydi. Uning fikricha, ma'qul boshqaruv shakllari quyidagilardan iborat:

- Monarxiya: Yakka hukmdorning adolatli hukmronligi.

- Aristokratiya: Eng yaxshi va fazilatli kishilarning hukmronligi.
- Politiya: O'rta sinfnig yoki mo'tadil demokratiyaning hukmronligi.

Bu shakllar jamiyat manfaatlarini himoya qilishga qaratilgan va hokimiyat umumiy yaxshilik uchun xizmat qiladi.

Aristotelning fikricha, yomon boshqaruv shakllari esa yaxshi boshqaruv shakllarining aynigan ko'rinishlaridir:

- Tiraniya: Yakka hukmdorning zolimona hukmronligi.
- Sof oligarxiya: Cheklangan qudratli kishilar to'dasining hukmronligi.
- Oxlokatiya: O'lpon olomonning haddan tashqari hukmronligi.

Bu yomon boshqaruv shakllari shaxsiy va guruh manfaatlariga xizmat qiladi va jamiyat manfaatlarini e'tiborsiz qoldiradi. Aristotelning ushbu g'oyalarini "Siyosat" va boshqa asarlarida kengroq yoritilgan.

Xulosa qilib aytganda, Sharq va G'arb madaniy tafakkuridagi mutolaa madaniyati, har ikki madaniyatning o'ziga xos xususiyatlarini saqlab qolgan holda, bir-biriga ta'sir qilish va o'zaro boyish jarayonida davom etmoqda. Bu jarayon, o'quvchilarning dunyoqarashini kengaytirish va ularning bilimlarini boyitish imkoniyatini yaratib beradi.

ADABIYOTLAR:

1. Arastu. Poetika. Axloki kabir. Ritorika. -T.: «Yangi asr avlodi», 2011.352 b.
2. Badiiy uslub va tilning ifoda vositalari. – Samarqand, 1994.
3. Baxtin M. Romanda zamon va xronotop shakllari. Rus tilidan U.Jo'raqulov tarjimai. – T.: Akademnashr, 2015.
4. Toraeva U. R. Definition and research methods of Uzbek modern literature //Current research journal of philological sciences. – 2021. – T. 2. – №. 10. – C. 104-107.
5. Turaeva U. R. Determination of characteristics of uzbek jadid schools and literature //наука и инновации в ххи веке: актуальные вопросы, открытия и достижения. – 2021. – С. 154-156.
6. Rakhmatovna T. U. UDC: 82.09. 575.1 Literary critic begali kasimov is a researcher of modern literature //scientific reports of bukhara state university. – С. 114.
7. Rakhmatovna T. U. Research of heritage of representatives of uzbek literature of the period of national renaissance //principal issues of scientific research and modern education. – 2022. – T. 1. – №. 7.
8. Torayeva U. The Tatar press and Turkestan Jadidism In The researches of Begali Kasimov //Центр научных публикаций (buxdu. uz). – 2021. – T. 8. – №.
9. Torayeva U. O'zbek jadid adabiyoti va jahon ijtimoiy-adabiy harakatchiligi masalasining tadqiq etilishi //Центральноазнатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области управления. – 2024. – T. 1. – №. 3. – С. 206-211.